

בריטניה: פארסה לא הכי מצחיקה

ארצות-הברית: ללא

בשורה פלסטינית

300 יועצים צבאיים מישראל סייעו לגנרלים הימנים של גווסמאלה לבצע את ההפיכה שלהם. ישראל מגישה סיוע דומה גם לצבא אל-סלבדור, ואינה מסתפקת במישלוחי נשק למרצחים. בהאשמות כבדות אלה נגד ישראל יוצאת העיתונאית הבריטית קלודיה רייט, הכתבת בת-הסכמה והמהימנה ביותר באירופה בכל הנוגע למדיניות האמריקאית.

רייט סבורה, כמו רבים מעמיתיה בצרפת ובגרמניה, שממשלת בגין פועלת בתיאום מושלם עם ממשלת ארצות-הברית. ישראל מבצעת את המלאכות המזוהמות ביותר עבור וושינגטון, בעיקר באמריקה הלטינית ובדרום-אפריקה. היא ויתרה לחלוטין על מעמדה בקרב המדינות הבלתי-מודעות. והתמורה?

קלודיה רייט סבורה שישראל מקבלת תמורה מדינית בעניין החשוב ביותר עבור מנחם בגין מבחינה פוליטית ואידיאולוגית. ישראל מקבלת מהאמריקאים הסכמה שבשתיקה לטיפוליה בעניין הפלסטיני, תוך ציוצי מחאות.

בחירות בצל

הנשק

לקוראים בישראל, המסוגלים להאמין לתעמולה בכלי-התיקשורת בדבר הבחירות התופשיות באל-סלבדור, כדאי להזכיר בקיצור נמרץ את פרשת זימבאבוה.

ב-1979, מזכיר לנו העיתונאי פרנסיס ויין, נערכו בחירות ברודויה תחת פיקוח צמוד של ממשלה גזענית ומשתפי-פעולה שחורים. בוחרים הובלו לקלפי בכוח, כעדריי-צאן. "בבחירות" אלה זכה הקוויולינג השחור, הבישוף אבל מוזארווה, ב-67 אחוזים מהקולות. הוא הפך ראש-ממשלה. העיתונות הישראלית (חוץ מהעולם הזה) חלקה לו ולדרך בחירתו שבחים רבים.

פאשיסט "מתון", אחרי עשרה חודשים, במארס 1980, נערכו שוב בחירות חופשיות — הפעם בהשרת תחפות לוחמית-חופש משני פלגי החזית הפטריוטית. היתה זו מערכת בחירות סוערת ובעייתית, אך הפיקוה הבריטי, הרף העובדה שלא הצטיין באהדתו ללוחמי

הבישוף אבל מוזארווה
תיכורת קוויולינגים

החופש, היה הוגן לכל הדעות. הפעם זכה הקוויולינג מוזארווה ב-8 אחוזים בלבד מכלל קולות הבוחרים. ההשכלה לגבי אל-סלבדור ברורה. השמאל הנרדף לא יכול היה לקחת חלק בבחירות. ניצחונו של חוזה נאפוליון דוארטה, פאשיסט המוצג בישראל כ"מתון", הושג בכוח הצבא. באיומי נשק אמריקאי, ולפי הדיווחים בעולם — גם ישראלי, מגוהך להציג את תוצאות הבחירות כביטוי לרצונו של העם באל-סלבדור.

שני הקורבנות הראשונים של הפלישה הארגנטינית לאיי-פוקלנד לא היו יכולים להיות יותר שונים זה מזה. שריהוץ, הלורד קרינגטון, השר המוכשר היחיד בממשלת האומללה של הגברת מרגרט תאצ'ר, והקשר הארגנטיני המבריק של קבוצת הכדורגל הלוודונית, טוטנאם, אוטולדו ארדילס, התפטרותו של קרינגטון, גיבור הפיתרון הפוליטי לבעייה הבלתי-אפשרית של זימבאבוה — רודויה היתה יותר מאשר אקט מעורר כבוד של שר המכיר באחריותו המיניסטריאלית. היא מהווה מהלומת-מוות לממשלה השמרנית בבריטניה. אשר לאוסי ארדילס, הוא לא התרגש במיוחד מזעקות-הבון הזורמות במשחק חצי-גמר הגביע נגד לסטר סיטי.

ארדילס בישל את השער הראשון, תרם תרומה מכרעת לעליית קבוצתו למעמד הגמר בווחבלי, וטס כמתוכנן לארגנטינה כדי להצטרף לחבריו בהכנות למישחקי ספרד בקיץ.

להסיח את הדעת. את התבוסה האמיתית ספג המודיעין הבריטי המפורסם, ששמו יצא לתהילה בעשרות ספרים גורמים, מגיימס בונד ועד לג'ורג' סמיילי של ג'ון להקארה. ההסתערות בפרלמנט על שריהגנה, ג'ון גוט, היתה מוצדקת בהחלט. המימסד הביטחוני הבריטי נכשל במחדל ענקי, שהפך אותו לבידיחה בכל העולם.

מדינאים בריטיים, אפילו סוציאליסטים, אינם יכולים לשאת את התרפה, שהפכה מנת-חלקה הקבועה-כמעט של האימפריה לשעבר. חושיה-הומור הבריטי פעל, אומנם, ועיתוני השמאל הפליגו בבדיחות, אלא שרק מעטים צחקו. את הצפרדע הו קשה מאוד לבלוע.

קשה לדעת כיצד יבוא ארגנטינה על פיתרונו. אפילו אם נבטל בחיך את נסיונו המגוהך של מנחם בגין לנצל את הפרשה לצרכיו, ברור שהוא מבין מאוד את ארצות-הברית. גם השמאל העולמי מתקשה לגבש עמדה, קשה להגן על מעצמה האימפריאליסטית. היוצאת ל"מלחמה" על טח הנמצא 12 אלף קילומטרים מחופיה.

קשה עוד יותר להגן על ארגנטינה הפאשיסטית והמיליטאריסטית. הגנרלים התנפלו בפראות על 2000 תושבים שלווים, שאינם מעוניינים כלל בנוכחותם באיים. קשה למצוא סיבה הגיונית כלשהי לתרץ את התוקפנות הארגנטינית. הפלישה באה לאמת את התיאוריה הישנה שמישטר פאשיסטי מוביל לבסוף למלחמה קיצונית. אין ספק שהגנרלים אינם רק שאפיי-כיבושים, הם גם מעוניינים להסיח את דעתם של האזרחים מהמצב הכלכלי הקשה, מהאינפלציה הכמעט ישראלית, מגורלם של אלפי העצירים הפוליטיים שנעלמו — בעצם, נרצחו — מבלי שאיש יודע מה בדיוק אירע להם.

קשה לדרוש מבריית-המועצות עמדה עקרונית בעניין זה, רק טיפשים ותמימים עדיין רואים בה מעור של סוציאליזם טהור, ומצפים ממנה להתייחסות הנובעת ממניעים אידיאולוגיים. הסובייטים מקווים להזדהות של ארצות אמריקה הלטינית עם הארגנטינים על בסיס לאומני, אנטי אנגלו-סאכטי. גל כזה, והמבוכה של אמריקה, הברתה של בריטניה בברית נאט"ו, גורמים לסובייטים נחרתוח שאפשר להבינה. מי שרואה בסובייטים מעצמת-על, שפעילותה בירה העולמית נובעת משקולים מעצמתיים של צבירת כוח ועוצמה על חשבון מעצמת-העל היריבה, יראה את התנהגות בריית-המועצות כפרשה כמעט כלגיי-סימית. מי שמחפש במוסקווה מופת מוסרי כלשהו, סובל מבעייה קשה, שאותה אי-אפשר לפתור במסגרת מדור שבועון.

ציניות נשכנית. אשר לבריטים, ממש קשה להימנע מחיך מסויים. העיתונות הפופולארית יוצאת בכותרות צעקניות, במליצות צרציליות: "הצי המלכותי יוצא למלחמה, בחורינו האמיצים הביתה." (הכוונה לקומץ החיילים שגורשו בהרפה על-ידי הפולשים הארגנטינים).

ניוז אוף דה וורלד, העיתון הנפוץ ביותר בעולם, הפליג, בעזרת נוסחה קבועה של פורנוגראפיה, "רכה" וצדקנית, בתיאורים סוחטי-דמעות על המלכה המסכנה, אכולת-הדאגה לגורלו של הנסיך אנדרו, שיצא אף הוא לקרב על סיפונה של פרישת-המטוסים אינוונטבל, רק עורכיה-העיתון הסאטירי, נייבט איי, הגיבו כדרכם בצייניות נשכניות: "נוכחותו של הנסיך אנדרו בירת הקרבות כמעט מבטיחה את תבוסתו. אבל בכל זאת יש לנו סיכוי כלשהו לנצח. הנסיך צ'רלס נשאר בבית!"

כל זה היה יכול להיות באמת מפושפוש. אבל קיימת דאגה אמיתית לגורלם של תושבי איי-פוקלנד. 2000 בני-אדם אינם דבר של מה בכך, ואין ספק שהם גופלים קורבן לתוקפנותם של הגנרלים הארגנטינים, שהוכיחו את צימאון-הרמים שלהם בתוך ארצם, ויצאו עתה לגזול את חירותם של אנשים שלווים וחסרי-אונים.

לורד קרינגטון
קישוט למחשלה כנושרת

מס'שפתיים לתיצרוכת משווקות הנפט. יתרה מזאת, מכוני-מחקר אמריקאיים, המקורבים למיפלגה הרפובליקאית השלטת, מעבדים תוכניות לפיתרון הסיכוסך במרחב, שאינן עומדות בסתירה לפרשנות בגין ל"אוטונומיה" נוסח קמפ-דייוויד.

רייט מדווחת שהמכון המרכזי בעיבוד התוכניות עבור

פרופסור אדוארד סעייר
לא יבגוד בבנייטו

רונאלד רגן, אמריקן אנטרפרייז אינסטיטיוט, קבע כקווים מנחים למדיניות וושינגטון את העקרונות הבאים:

● **לא תקום מדינה פלסטינית.** ישראל וירדן יכוננו מעין "קונפדרציה", שתעניק לישראל את השליטה הצבאית, ומה חשוב יותר, תשאיר את המתנחלים בגדה המערבית הכבושה. הירדנים יזכו בניהול הכלכלי של הגדה ובסיוע צבאי אמריקאי בממדי-ענק. אשר לפלסטינים — הם יקימו מעין גוף מינהלי, שיורכב מקוויולינגים ויכולו, אולי, להניף דגל משלהם. לכן היתה התגובה האמריקאית להדחת ראשייה-הערים כליכך מתונה.

● **ירושלים תישאר כונה שליטת ישראל.**

קיימות גם הצעות למינוי מנהל עירוני זר, כלומר לא ישראלי ולא פלסטיני, פירון המקומות הקדושים ופיתרונות "מוניציפאליים" למיזרח-העיר. מכל מקום, קלודיה רייט משוכנעת שארצות-הברית רואה באיחוד העיר תחת ריבוי נות ישראל עובדה מוגמרת, הנתונים רק לשינויים קוסי-מטיים, לא מהותיים.

● **לא יהיה משא-ומתן עם אש"ף.** האמריקאים מקווים שאישים פלסטיניים המתגוררים בארצות-הברית, כמו הפרופסורים וליד הלידי ואדוארד סעייר יסייעו להם לגרום לפילוג באש"ף, וליצור הידברות עם ישראל על סמך קמפ-דייוויד באינטרפרטציה פרו-ישראלית. הם מקווים שהשילוב בין צעדי הדיכוי הישראליים בשטחים ובין הדיפלומטיה האמריקאית, בעזרת הסעודים, תביא להכרה שאש"ף איבד את מעמדו בגדה, ושיש לנהל משא-ומתן על בסיס מציאותי יותר, כאן יש להניח שרייט טועה.

קשה להאמין שסעייר או חלידי ירחמו לתוכניות מסוג זה. מכל מקום, ברור שארצות-הברית לוחצת על ישראל שלא לספח את הגדה המערבית, תוך הבטחה שלא תיתן ידה להקמת מדינה פלסטינית. אין לגרום שמדיניות זו תימשך לנצח, ויתכן לחץ נגדי של האירופים ושל חלק ממדינות-הנפט. עם זאת ברור, שפלסטינים החולים תיקוות מוגזמות ברגן, צפויים לאכזבה רבתי, לפחות בטווח הקצר.